

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»**

Факультет соціології і права

«Затверджую»

Декан факультету
соціології і права

_____ А.А. Мельниченко
_____ 2015 р.

КРИМІНОЛОГІЯ

**ПРОГРАМА
навчальної дисципліни**

**підготовки бакалавра
напряму 6.030401 «Правознавство»
(шифр за ОПП ЗП-12)**

Ухвалено методичною комісією
факультету соціології і права
Протокол від «___» _____ 20 __ р.
№ _____
Голова методичної комісії

_____

(підпис)

_____

(прізвище та ініціали)

Київ 2015

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

доцент кафедри публічного права, к.ю.н.

Павленко Ірина Володимирівна

_____
(підпис)

Програму затверджено на засіданні кафедри публічного права

Протокол від «__» _____ 20__ р. №__

Завідувач кафедри

_____
(підпис) Чепульченко Т.О.

«__» _____ 20__ р.

ВСТУП

Програму навчальної дисципліни «Кримінологія» складено відповідно до освітньо-професійної підготовки «бакалавр» напряму (спеціальності) 6.030401 «Правознавство».

Навчальна дисципліна належить до циклу «Вибіркові навчальні дисципліни», блоку – «Дисципліни самостійного вибору ВНЗ».

Етимологічно поняття “кримінологія” означає вчення про злочин (від латинського “сгімен” – злочин та грецького “logos” – знання). Проте згодом це поняття набуло більш широкого значення, і сьогодні воно означає науку про злочинність. Кримінологія – це комплексна наука, яка вивчає злочинність, як соціальне явище, особу злочинця, причини та умови злочинності, шляхи і засоби її попередження.

Предмет навчальної дисципліни «Кримінологія» - злочинність як соціально-правове явище, причини й умови злочинності (детермінанти), особа злочинця, попередження злочинності та віктимологія (вчення про жертву злочину).

Міждисциплінарні зв'язки: навчальна дисципліна «Кримінологія» належить до циклу кримінально-правових дисциплін, тісно пов'язана з такими предметами як «Кримінальне право», «Кримінальне процесуальне право», «Криміналістика».

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістовних модулів:

1. Загально-кримінологічні питання
2. Кримінологічні дослідження. Віктимологія.

1. Мета і завдання навчальної дисципліни

1.1. Мета навчальної дисципліни.

Метою навчальної дисципліни «Кримінологія» є формування у студентів здатностей:

- формування у студентів науково обґрунтованих уявлень про сучасний стан злочинності в Україні та світі, тенденції і фактори, що її обумовлюють, особу

злочинця, а також про систему заходів боротьби зі злочинністю і окремими її видами;

- набуття студентами навичок самостійного комплексного аналізу криміногенної ситуації, організації і безпосередньої реалізації заходів профілактики злочинів на локальному рівні (село, селище міського типу, місто без районного поділу, сільський район, район в складі міста).

1.2. Основні завдання навчальної дисципліни.

Завданнями навчальної дисципліни «Кримінологія» є наступні:

- 1) філософське, соціологічне, психологічне осмислення злочинності, її природи;
- 2) вивчення досвіду іноземних країн у сфері запобігання злочинності і окремих її видів
- 3) соціально-кримінологічне дослідження деяких видів злочинності для визначення способів боротьби з ними;
- 4) поглиблене вивчення особи злочинця, дослідження механізму вчинення конкретного злочину,
- 5) розробка наукових рекомендацій щодо усунення чи нейтралізації явищ, які спричиняють антисоціальну злочинну поведінку;
- 6) наукова розробка заходів, пов'язаних із виявленням осіб, від яких можна очікувати вчинення злочинів, вивчення цих осіб і вжиття дієвих профілактичних заходів впливу на них;
- 7) вивчення особи потерпілого від злочинів, взаємозв'язку між жертвою та злочинцем;
- 8) визначення основних напрямків і заходів протидії злочинності, правове регулювання профілактичної діяльності.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти після засвоєння навчальної дисципліни «Кримінологія» мають продемонструвати такі результати навчання:

знання:

- факторів, які обумовлюють існування злочинності в суспільстві, причинно-наслідкові зв'язки, які породжують окремі види, групи злочинів та конкретні злочини;
- кримінологічну характеристику злочинців;
- методику проведення кримінологічних досліджень;
- комплекс заходів запобігання злочинності і набір спеціально-кримінологічних способів і заходів профілактики по її запобіганню.

уміння:

- тлумачення основних кримінологічних дефініцій (злочинність, особа злочинця, детермінанти злочинності, кримінологічна характеристика тощо);
- визначати за допомогою статистичної інформації окремі показники злочинності.

досвід:

- - аналізувати криміногенну ситуацію злочинності в окремому регіоні;
- виявляти причини та умови, які сприяють вчиненню конкретного злочину;
- організувати і проводити кримінологічні дослідження на окремому об'єкті, території;
- розробляти і реалізовувати різноманітні заходи по запобіганню злочинів.

2. Структура навчальної дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 60 годин, 2 кредити ЄКТС.

Рекомендований розподіл навчального часу

Форма навчання	Кредитні модулі	Всього		Розподіл навчального часу за видами занять						Семестрова атестація
		кредитів	годин	лекції	Семинарські заняття	СРС	Реферати	Модульна контрольна робота	Домашня контрольна робота	
Денна	1	2	60	18	18	24	1	1	-	залік
Заочна	1	2	60	4	2	54	-	-	1	залік

3. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Поняття, предмет, метод і система науки кримінології.

Поняття кримінології, як соціально-правової науки, її предмет: злочинність, причини та умови, що її обумовлюють, особа злочинця, засоби запобігання злочинності. Завдання та функції кримінології. Теоретичне та практичне значення науки кримінології.

Методологія кримінології. Загальнонаукові методи пізнання (логічний, висування гіпотез, експерименту, експертних оцінок та ін.). Окремо-наукові методи пізнання (соціологічні, математичні, статистичні, педагогічні, психологічні та ін.).

Місце кримінології в системі наук. Зв'язок кримінології з філософією, соціологією, економікою, демографією, психологією, педагогікою, статистикою, наукою управління. Кримінологія та правові науки: взаємозв'язок кримінології з кримінальним, кримінально-процесуальним, кримінально-виконавчим, адміністративним

правом, з іншими правовими науками та дисциплінами, які вивчаються у вищих юридичних навчальних закладах.

Система кримінології, як науки і навчальної дисципліни. Загальна та особлива частини кримінології.

Тема 2. Генеза зарубіжних кримінологічних уявлень та сучасний стан кримінології в Україні

Зародження кримінологічної думки. Примітивні та теологічні погляди на злочинність, злочинця та причини, які обумовлюють порушення певних норм поведінки (Ф.Аквінський, Мартін Лютер).

Виникнення кримінології як науки. Кримінологічні погляди соціалістів-утопістів XVI-XVII ст. (Т.Мор, Кампанела, Ж.Мольє), філософів-просвітителів XVII-XVIII ст. (Ч.Беккарія, Жан Жак Руссо, Ш.Монтеск'є, Вольтер).

Класичний напрямок.(школа) кримінології. Інтелект і свідомість (рассудок) людини — основа, фундамент, на якому ґрунтується пояснення її індивідуальної і суспільної поведінки. (Ч.Беккарія, У.Бентам, А.Фейербах, Н.Таганцев, А.Кістяківський, Н.Сергеєвський).

Антропологічний напрямок (школа) кримінології. Злочинність є не що інакше як природній біологічний феномен, а конкретний злочинець — це злочинний генотип. (Ч.Ломброзо, Р.Гарофалло, Н.Неклюдов, А.Лихачов, П.Тарнавська, В.Чиж).

Соціологічний напрямок (школа) кримінології. Залежність злочинності і соціального середовища. Злочинцем не народжуються, ним стають під впливом негативного середовища (Ж.Кетле, Г.Тард, А.Геррі).

Стан та розвиток кримінології в 20-30-ті роки ХХ ст. Перші кримінологічні кабінети з вивчення злочинності та злочинця. (М.Н.Гернет, А.А.Жижиленко, М.Н.Ісаєв, С.В.Познишев, М.М.Полянський, Є.П.Френкель, Н.П.Паше-Озерський, М.А.Чельцов-Бебутов та ін.).

Розвиток кримінології в 60-ті роки та її сучасне стан. 1963 р. - створення Все-союзного інституту з проблем вивчення причин і розробки заходів профілактика злочинності. Визначення поняття, предмету основних проблем злочинності

(А.А.Герцензон, А.І.Долгова, І.І.Карпець, Н.Ф.Кузнєцова). Особа злочинця (А.І.Алексєєв, Ю.М.Антонян, А.Ф.Зелінський). Віктимологічні проблеми злочинності (П.С. Дагель, Д.В.Рівман, Л.В.Франк). Концепція профілактики злочинності та окремих її видів (І.А.Аванесов, А.П.Закалюк, В.К.Звірбуль, А.Е.Жалінський).

Сучасна кримінологія в Україні. Суспільство зіткнулося з розширеним відтворенням злочинної поведінки, самодетермінацією злочинності. (В.В.Галіна, О.М.Джужа, А.П.Закалюк, А.Ф.Зелінський, А.Н.Костенко, І.П.Лановенко та ін.).

Тема 3. Злочинність та її основні характеристики.

Поняття злочинності. Основні ознаки злочинності: соціально-правове явище, історична обумовленість, мінливість, суспільна небезпека, відносна масовість і регулярність, стійкість, самодетермінація.

Злочинність і злочин, їх взаємозв'язок. Злочинність як статистична сукупність.

Кількісні і якісні характеристики злочинності. Стан, рівень злочинності (загальний і спеціальний коефіцієнти, коефіцієнт злочинної активності), структура, питома вага окремих видів злочинів. Динаміка злочинності і фактори, що на неї впливають. Географія злочинності, обставини, які її обумовлюють.

Поняття латентної злочинності, її види та методи оцінки.

Стан і тенденції злочинності на сучасному етапі розвитку суспільства. Професіоналізм, організованість, особлива зухвалість і жорстокість, застосування зброї і технічних засобів, ріст злочинів у сфері економіки, проти власності громадян. Соціальні наслідки злочинності.

Тема 4. Детермінанти злочинності

Поняття кримінологічної детермінації. Класифікація причин та умов злочинності. Причини та умови, що властиві всій злочинності, її видах, окремому злочину. Об'єктивні і суб'єктивні, зовнішні і внутрішні, головні і другорядні, корінні і некорінні причини та умови злочинності.

Поняття причин та умов злочинності в кримінології. Протиріччя соціального, економічного, політичного, морального, управлінського характеру розвитку суспільства, як джерела злочинності.

Філософське обґрунтування причинно-наслідкового зв'язку, закони його розвитку.

Недоліки в організації управління економікою, їх криміногенне значення. Недоліки в діяльності правоохоронних органів у боротьбі зі злочинністю.

Тема 5. Кримінологічне вчення про особу злочинця.

Поняття особи злочинця, обсяг, межі та способи її вивчення в кримінології. Соціологічна та правова характеристика особи злочинця. Особа злочинця та суміжні поняття.

Основні ознаки кримінологічної характеристики особи злочинця: соціально-демографічні, кримінально-правові, соціальні ролі й статус, морально-психологічні властивості і особливості, ціннісні орієнтації. Сукупність ознак, що утворюють структуру особи злочинця.

Взаємодія соціального і біологічного в особі злочинця. Біологічний генезис особи і соціальне середовище, як передумова розвитку її соціальних якостей.

Типологія і класифікація злочинців. Кримінологічна характеристика основних типів злочинців. Критерії класифікації злочинців і її значення для кримінологічної профілактики.

Тема 6. Теорія попередження злочинності.

Поняття профілактики, запобігання та припинення, їх взаємозв'язки. Принципи запобігання злочинності: законність, гуманізм, наукова обґрунтованість, економічна доцільність; диференціація; своєчасність; плановість; комплексність.

Цілі, завдання, функції та межі запобіжної діяльності.

Рівні профілактики злочинності: загально-соціальний, спеціально-кримінологічний та індивідуальний.

Види суб'єктів профілактики: за місцем в державній системі; за завданнями, компетенцією та змістом запобіжної діяльності.

Правова основа діяльності суб'єктів запобігання злочинам. Інформаційне забезпечення профілактики злочинів.

Тема 7. Прогнозування та планування заходів боротьби зі злочинністю.

Прогнозування як одна із функцій кримінології. Поняття кримінологічного прогнозування та кримінологічного прогнозу. Цілі, завдання та практичне знання кримінологічного прогнозування. Класифікація кримінологічного прогнозу (довгострокове, середньострокове, короткострокове).

Види кримінологічного прогнозування: розвитку науки кримінології; прогнозування злочинності; індивідуальний прогноз.

Методи кримінологічного прогнозування (екстраполяції, моделювання, експертних оцінок).

Поняття кримінологічного планування заходів боротьби зі злочинністю. Цілі, завдання, види та методи кримінологічного планування. Вимоги, які висуваються до кримінологічного планування.

Етапи процесу планування: організаційно-підготовчий; інформаційно-аналітичний; безпосередньої розробки плану; організація виконання плану; оцінювання попереджувальної діяльності й висновки.

Структура кримінологічного плану. Комплексне планування боротьби зі злочинністю.

Тема 8. Організація і методика кримінологічних досліджень.

Поняття кримінологічного дослідження, його цілі, завдання, об'єкти і суб'єкти. Кримінологічна інформація: поняття, джерела, основні вимоги, які пред'являються до неї. Методи пізнання джерел інформації.

Організація вивчення злочинності. Програма і робочі етапи кримінологічного дослідження.

Збирання первинної інформації. Методи її дослідження: документування, анкетування, інтерв'ювання, експерименту, моделювання.

Обробка й аналіз зібраних матеріалів. Методи: зведення, групування, узагальнених показників, аналізу, синтезу, індукції і дедукції.

Інтерпретація результатів дослідження. Теоретична і практична інтерпретація, її методи: експертних оцінок, експерименту та інші.

Тема 9. Кримінальна віктимологія

Поняття віктимології, становлення віктимології як науки. Поняття віктимності та віктимізації. Жертва злочину, її “вина”, відшкодування збитків. Зв’язок “злочинець-жертва” як відношення, ситуація, становище. Співвідношення понять «потерпілий» та «жертва» злочину. Підходи до класифікації потерпілих від злочину. Типові обставини, при яких працівники правоохоронних органів стають жертвою злочину.

4. Рекомендована тематика практичних (семінарських) занять.

Тематика семінарських занять передбачає вивчення найбільш складних і найважливіших проблем навчального курсу. Це питання причин та умов сучасної злочинності, а також пошук та виявлення заходів її попередження.

Мета семінарських занять – допомогти студентам глибше засвоїти теоретичні положення курсу кримінології.

Тема 1. Поняття, предмет, метод та система кримінології

План семінарського заняття

1. Поняття, характеристика предмету кримінології.
2. Метод, завдання і система кримінології.
3. Взаємозв’язок кримінології з практикою, з суспільними та юридичними науками.
4. Історія розвитку кримінології в Україні та за кордоном.

Література до теми:

1. Бандурка А.М., Давыденко Л.М. Преступность в Украине: причины и противодействие: Монография / МВД Украины. НУВД.-Х.: Основа, 2003.-367 с.
2. Джужа О.М., Іванов Ю.Ф. Кримінологія: Навчальний посібник - К.: Вид. Паливода А.В., 2006. – 264 с.
3. Джужа О.М., Чернявський С.С. Місце і роль кримінологічних досліджень у протидії економічній злочинності в Україні // Наук. вісник НАВСУ.- 2005.-№1.-С.89-95.

4. Кальман А.Г., Христич И.А. Понятийный аппарат современной криминологии (терминологический словарь)/ Ин-т изучения проблем преступности. Акад. правовых наук Украины.- Харьков: Новасофт, 2005.- 271с
5. Шнайдер, Ганс Йоахим. Криминология: Пер. с нем / Под общ. ред. Л.О. Иванова – М., 1994.
6. Закалюк А.П. Курс сучасної української кримінології: теорія і практика: У 3 кн. — К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2007. Кн. 1: Теоретичні засади та історія української кримінологічної науки. — 424 с.

Тема 2. Генеза зарубіжних кримінологічних уявлень та сучасний стан кримінології в Україні

План семінарського заняття

1. Зародження та розвиток кримінологічної думки.
2. Класична школа в кримінології.
3. Антропологічний напрямок в кримінології.
4. Соціологічний напрямок в кримінології.
5. Стан та розвиток вітчизняної кримінології в 20-30 роки ХХ ст.
6. Сучасний стан та розвиток кримінологічної думки в Україні.

Література до теми:

1. Криминологія. Загальна та Особлива частини: Підручник для студ. ВНЗ/ Мін-во освіти і науки України. Нац. юрид. акад. України ім.Я.Мудрого; За ред. І.М.Даньшина.- Харків: Право, 2003.
2. Криминологія: Навч.-методичний посібник/ НАВСУ; О.М.Джужа, Є.М.Моїсеев, В.В.Василевич та ін.- Київ: Атіка, 2003.- 399с
3. Криминологія: Підручник для студентів вузів/ М-во освіти і науки України. НАВСУ; Відп. ред. Я.Ю.Кондратьєв, За заг. ред. О.М.Джужа.- Київ: ЮрІнком Інтер, 2002.- 414с.
4. Курс кримінології. Загальна частина: Підручник. У двох книгах. Кн.1/ Мін. освіти і науки України, НАВСУ; Відп. ред. Кондратьєв Я.Ю., заг. ред. Джужа О.М.- Київ: ЮрІнком Інтер, 2001.- 345с.

5. Курс кримінології. Особлива частина: Підручник. У двох книгах. Кн. 2/ Мін. освіти і науки України, НАВСУ; Відп. ред. Кондратьєв Я.Ю., заг. ред. Джужа О.М.- Київ: ЮрІнком Інтер, 2001.- 468с.

6. Закалюк А.П. Курс сучасної української кримінології: теорія і практика: У 3 кн. — К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2007. Кн. 1: Теоретичні засади та історія української кримінологічної науки. — 424 с.

Тема 3. Злочинність та її основні характеристики

План семінарського заняття

1. Поняття злочинності, основні ознаки. Види злочинів.
2. Ознаки злочинності. Співвідношення злочинності і злочину.
3. Кількісні та якісні характеристики злочинності.
4. Поняття латентної злочинності. Обставини, що обумовлюють її існування.
5. Методика визначення рівня латентної злочинності.
6. Сучасний стан, тенденції злочинності в Україні.

Література до теми:

1. Акимжанов Т. Организованная преступность как объект криминологического исследования// Российский следователь.- 2006.- №3.- С.27-29.
2. Боротьба зі злочинністю у сфері підприємницької діяльності (кримінально-правові, кримінологічні, кримінально-процесуальні та криміналістичні проблеми)/ НАН України; Ін-т держ. права ім.В.М.Корецького; Ін-т вивч. проблем злочинності АПН України.- Харків: Право, 2001.- 262с.
3. Волков К.А. Противодействие торговле людьми как направление современной уголовной политики// Российский следователь.- 2006.- №2.- С.34-36.
4. Загально-соціальна і спеціальна профілактика наркоманії та ВІЛ/СНІДу: Навчально-методичний посібник/ О.М. Джужа, О.Ф. Гіда, Г.І. Піщенко, С.М. Корецький; За заг. ред. О.М. Джужа. – К.: НАВСУ, 2004. – 80 с.
5. Коноваленко О.О. Корисливо-насильницькі злочини проти власності: їх кількісно-якісний аналіз. //Право України. – 2006. – № 2. – С. 70-73.

6. Круміна М.В., Іванов Ю.Ф. Вчинення вбивства та тілесних ушкоджень з необережності: сучасний стан і тенденції // Право України. - 2005. - №11. - С.91-95.

7. Міжнародно-правові заходи запобігання наркотизму: Науково-методичний посібник / (О.М. Джужа, Г.І. Піщенко, В.Г. Пшеничний, О.М. Стрільців).-К.: НАВСУ, 2004.-132 с.

8. Закалюк А.П. Курс сучасної української кримінології: теорія і практика: У 3 кн. — К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2007. Кн. 1: Теоретичні засади та історія української кримінологічної науки. — 424 с.

Тема 4. Детермінанти злочинності

План семінарського заняття

1. Поняття причин та умов злочинності в кримінології.
2. Причинно-наслідковий зв'язок, його види.
3. Класифікація причин та умов злочинності.
4. Причини та умови конкретного злочину.
5. Причини та умови злочинності в Україні на сучасному етапі.

Література до теми:

1. Алегин А.П. Причина преступности в сфере производства и оборота алкогольной продукции (социально-экономический аспект) // Российский следователь.- 2005.- №4.- С.34-36.

2. Бондарев В.В. Насильство серед військовослужбовців (поняття, характеристика, причини та профілактика): Монографія.- Київ, 2002.- 271с.

3. Кримінологія: Навч.-методичний посібник/ НАВСУ; О.М.Джужа, Є.М.Моїсєєв, В.В.Василевич та ін.- Київ: Атіка, 2003.- 399с

4. Малышев В.С. Анатомия зла. Эволюция негативных социальных явлений: причины, условия, прогнозы: Монография.- Донецк: Юрпресс, 2001.- 431с.

5. Михайлов О.Є. Причини наркотизму і його профілактика: Навчальний посібник.- Ужгород: Закарпаття, Б.р.- 34с.-

6. Перевищення влади та службових повноважень працівниками органів внутрішніх справ: аналіз причин та рекомендації щодо їх усунення: Посібник/ МВС

України. НАВСУ; В.Д.Сущенко, О.А.Лупало, І.Б.Шкутько, К.О.Забудський, В.М.Співак, В.О.Останін, О.В.Шаповалов.- К.: НАВСУ, 2005.- 94с.

7. Преступность: опыт координации противодействия: Монография/ Межвед. ком. по борьбе с преступн., коррупцией и наркоман. при СБ Республики Беларусь. Акад. МВД Республики Беларусь; И.И.Басецкий, И.В.Капелько, Ю.Л.Сиваков.- Минск, 2001.- 827с.

8. Тарарухін С.А. Вибрані твори. Ч.2. Кримінологія. Соціально-психологічні причини злочинів/ МВС України. НАВСУ.- К., 2004.- 99с.

9. Филонов В.П., Федоренко Д.В. Преступность в особо крупном городе: состояние, причины и меры по ее предупреждению: Монография/ Под ред. проф. В.П.Филонова.- Донецк: ДИВД МВД Украины, 2002.- 280с.

10. Закалюк А.П. Курс сучасної української кримінології: теорія і практика: У 3 кн. — К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2007. Кн. 1: Теоретичні засади та історія української кримінологічної науки. — 424 с.

Тема 5. Кримінологічне вчення про особу злочинця.

План семінарського заняття

1. Особа, що вчинила злочин, як об'єкт кримінологічного вивчення.
2. Поняття особи злочинця та межі її вивчення в кримінології.
3. Основні ознаки кримінологічної характеристики особи злочинця.
4. Кримінологічна класифікація і типологія злочинців.

Література до теми:

1. Ательцев С.Н. Личность преступника и проблемы криминологического анализа. – М., 2000.
2. Баронин А.С. Психологический профиль убийц. Пособие по криминальной психологии и криминалистике.- Киев: ПАЛИВОДА А.В., 2001.- 175с.-
3. Борисов С. Багровые хроники: Преступники и преступления.- М.: Книги "Искателя", 2004.- 319с

4. Голіна В.В. Кримінологічні та кримінально-правові проблеми боротьби з бандитизмом: соціально-правове і кримінологічне дослідження: Монографія.- Харків: Регіон-інформ, 2004.- 210с.-

5. Жукова Т.В. Преступность и наркомания среди несовершеннолетних как внутренняя угроза национальной безопасности Российской Федерации// Российский следователь.- 2006.- №4.- С.34-35.

6. Круміна М.В. Причини та умови, що призводять до заподіяння смерті і тілесних ушкоджень з необережності // Право України. - 2006. - №4. - С. 78-81.

7. Протидія економічній злочинності: Монографія/ НУВС. Чикаго-Кент коледж права Іллінойського технологіч. ін-ту; П.І.Орлов, А.Ф.Волобуєв, І.М.Осика та ін.- Харків, 2004.- 567с.-

8. Регіональні проблеми боротьби з економічною злочинністю: Матеріали регіон. наук.-практич.ї конференції (19.05.2004 р.)/ МВС України. Донецьк. юрид. ін-т МВС при Донецьк. нац. університеті.- Донецьк, 2004.- 197с.

9. Закалюк А.П. Курс сучасної української кримінології: теорія і практика: У 3 кн. — К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2007. Кн. 1: Теоретичні засади та історія української кримінологічної науки. — 424 с.

Тема 6. Теорія попередження злочинності.

План семінарського заняття

1. Поняття профілактики, запобігання та припинення, їх співвідношення.
2. Цілі, завдання, функції та межі запобіжної діяльності.
3. Система запобіжної діяльності.
4. Правові та організаційні основи профілактики злочинності.
5. Види та рівні запобігання злочинності.

Література до теми:

1. Боротьба з відмиванням коштів: правовий, організаційний та практичний аспекти/ Держ. комітет фінансового моніторингу України. Ін-т законодавства

ВР України; С.Г.Гуржій, О.Л.Копиленко, Я.В.Янушевич, О.Ю.Фещенко, А.Т.Ковальчук; Ред. М.Я.Азарова.- К.: Парламентське вид-во, 2005.- 215с.-

2. Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика): Науково-практич. журнал. №11/2005/ МНДЦ з проблем БОЗ.- Київ, 2005.- 231с.

3. Боротьба зі злочинністю у сфері підприємницької діяльності (кримінально-правові, кримінологічні, кримінально-процесуальні та криміналістичні проблеми)/ НАН України; Ін-т держ. права ім.В.М.Корецького; Ін-т вивч. проблем злочинності АПН України.- Харків: Право, 2001.- 262с.

4. Быргэу М.М. Организация профилактики преступлений органами внутренних дел: концептуальные основы, практика, перспективы совершенствования (опыт Республики Молдова): Монография/ МВД Украины. НУВД; Под общ. ред. А.М.Бандурки.- Харьков: Изд. НУВД, 2004.- 253с.

5. Гуславський В.С. Співробітництво у правоохоронній сфері: Україна та Співдружність Незалежних Держав: Монографія/ МВС України. НУВС; За ред. О.М.Бандурки.- Харків: НУВС, 2005.- 364с.-

6. Ключев О. Загальнотеоретичний аналіз видів профілактичної діяльності на місцевому рівні // Право і безпека.-2004.-№3.-С.58.

7. Ключев О. Розмежування запобіжної і профілактичної діяльності органів внутрішніх справ // Право України.-К., 2005.-№3.-С.98-101.

8. Коноваленко О.О. Особа злочинця корисливо-насильницької спрямованості: кримінологічна характеристика і типологія//Право України. – 2006. – № 4 – с. 75-77.

9. Лозовицкая Г.П. О некоторых криминологических и уголовно-правовых проблемах борьбы с посягательствами, совершенными в составе организованных групп и преступных сообществ, на участников правосудия// Российский следователь.- 2006.- №2.- С.36-40.

10. Никитин Н.В. Проблемы социально-трудовой реабилитации// Российский следователь.- 2006.- №4.- С.39-42.

11. Семенов В.М. Об общесоциальных мерах по предупреждению краж// Российский следователь.- 2006.- №1.- С.43-46.

12. Закалюк А.П. Курс сучасної української кримінології: теорія і практика: У 3 кн. — К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2007. Кн. 1: Теоретичні засади та історія української кримінологічної науки. — 424 с.

Тема 7. Прогнозування та планування заходів боротьби зі злочинністю

План семінарського заняття

1. Поняття кримінологічного прогнозування. Його завдання, види.
2. Методи прогнозування злочинності.
3. Поняття, мета, завдання і значення планування заходів боротьби зі злочинністю.
4. Види кримінологічного планування. Основні розділи плану профілактики злочинності.

Література до теми:

1. Организованная преступность и борьба с ней (отечественный и зарубежный опыт): Библиографический указатель/ Академия управления МВД России.- Москва, 2004.- 87с.-

2. Организованная преступность как объект криминологического исследования// Российский следователь.- 2006.- №3.- С.27-29.

3. Підготовка інформаційно-аналітичних документів в органах внутрішніх справ України/ МВС України. НАВСУ; П.П.Підюков, В.Д.Сущенко, О.А.Лупало, П.Я.Кондратьєв, М.О.Свірін, Л.М.Шестопалова, В.Ю.Котляр, І.Б.Шкутько; За заг. ред. Я.Ю.Кондратьєва.- К., 2005.- 87с.-

4. Преступность: опыт координации противодействия: Монография/ Межвед. ком. по борьбе с преступн., коррупцией и наркоман. при СБ Республики Беларусь. Акад. МВД Республики Беларусь; И.И.Басецкий, И.В.Капелько, Ю.Л.Сиваков.- Минск, 2001.- 827с.-

5. Соціально-економічні наслідки епідемії ВІЛ/СНІДу в Україні: нові прогнози/ Український ін-т соціальних досліджень. Британська рада в Україні. М-во Великої Британії у справах міжнародного розвитку (DFID).- Київ, 2003.- 146с.

Тема 8. Організація і методика кримінологічних досліджень.

План семінарського заняття

1. Поняття кримінологічного дослідження, його цілі.
2. Кримінологічна інформація: поняття, джерела, основні вимоги, які пред'являються до неї. Методи пізнання джерел інформації.
3. Організація кримінологічних досліджень. Етапи кримінологічних досліджень. Програма кримінологічних досліджень.
4. Методика дослідження злочинності.

Література до теми:

1. Александров Ю.В., Гель А.П., Семаков Г.С. Кримінологія: Курс лекцій. – К.: МАУП, 2002.
2. Зелінський А.Ф. Кримінологія. Навчальний посібник. – Х.: Рубікон, 2000.
3. Корж В.П. Методика расследования экономических преступлений, совершаемых организованными группами, преступными организациями: Руководство для следователей: Научно-практическое пособие/ Нац. ун-т вн. дел.- Харьков: Лицей, 2002.- 279с.-
4. Организованная преступность и борьба с ней (отечественный и зарубежный опыт): Библиографический указатель/ Академия управления МВД России.- Москва, 2004.- 87с.-
5. Организованная преступность как объект криминалогического исследования// Российский следователь.- 2006.- №3.- С.27-29.
6. Підготовка інформаційно-аналітичних документів в органах внутрішніх справ України/ МВС України. НАВСУ; П.П.Підюков, В.Д.Сущенко, О.А.Лупало, П.Я.Кондратьєв, М.О.Свірін, Л.М.Шестопалова, В.Ю.Котляр, І.Б.Шкутько; За заг. ред. Я.Ю.Кондратьєва.- К., 2005.- 87с.-

7. Преступность: опыт координации противодействия: Монография/ Межвед. ком. по борьбе с преступн., коррупцией и наркоман. при СБ Республики Беларусь. Акад. МВД Республики Беларусь; И.И.Басецкий, И.В.Капелько, Ю.Л.Сиваков.- Минск, 2001.- 827с.-
8. Соціально-економічні наслідки епідемії ВІЛ/СНІДу в Україні: нові прогнози/ Український ін-т соціальних досліджень.Британська рада в Україні. М-во Великої Британії у справах міжнародного розвитку (DFID).- Київ, 2003.- 146с.
9. Соціологія. Підручник / За ред. д.і.н., професора В.Г.Городяненка. – К.: Академія, 2002.
10. Джужа О., Голосніченко Д., Кирилюк А. Джерела кримінологічної інформації про стан злочинності в Україні. // Право України. - № 12. – 2003. – С. 65-70.
11. Закон України “Про державну статистику” №1922-III в редакції від 19.04.2014 р.
12. Інструкція про єдиний облік злочинів (затверджена Наказом Генеральної прокуратури України, Міністерства внутрішніх справ України, Державної податкової адміністрації України, Міністерства оборони України, Державної митної служби України, Адміністрації державної прикордонної служби України, Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи, Державного департаменту України з питань виконання покарань, Державної судової адміністрації України 25.05.2010р. №21/135/281/240/499/354/367/159/69).
13. Правова статистика: Підручник / Під заг. ред..О.М. Джужи – К.: Атіка, 2008.
14. Закалюк А.П. Курс сучасної української кримінології: теорія і практика: У 3 кн. — К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2007. Кн. 1: Теоретичні засади та історія української кримінологічної науки. — 424 с.

Тема 9. Кримінальна віктимологія.

План семінарського заняття

1. Виникнення та становлення віктимології як науки.
2. Особа потерпілого і її кримінологічне значення.
3. Класифікація жертв злочинів.
4. Віктимологічна детермінація.
5. Віктимологічна профілактика

Література до теми:

1. Абельцев С.Н. Личность преступника и проблемы криминального насилия. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2000. – 208 с.
2. Акимова Н.В. Виктимологические аспекты преступлений, совершаемых в отношении сотрудников органов внутренних дел // Российский следователь.- 2006.- №1.- С.32-36.
3. Волобуєв А. Протидія легалізації майна, здобутого злочинним шляхом // Вісник прокуратури. –2003. -№1. –С. 53-56.
4. Джужа О.М., Моїсеєв Є.М. Проблема потерпілого від злочину (кримінологічний та психологічний аспект): Навч. посіб. – К.: Укр. акад. внутр. справ, 1994. – 51 с.
5. Джужа О.М., Моїсеєв Є.М. Проблеми кримінальної віктимології (кримінологічний, психологічний та пенітенціарні аспекти): Монографія. – К.: НВТ “Правник”. – Нац. акад. внутр. справ України, 1998 – 84 с.
6. Задорожний В.И. Проблемы совершенствования организационного и правового обеспечения виктимологической профилактики преступлений// Российский следователь.- 2006.- №3.- С.34-38.
7. Кримінологічна віктимологія: навчальний посібник /За заг. ред. О.М.Джужа –Київ: Атіка, 2006. – 352 с.
8. Организация работы по профилактике самоубийств в органах внутренних дел: Метод. рекомендации для рук. подразделений ОВД/ МВД РФ. Главное упр. кадров.- Москва, 2001.- 23с

9. Піщенко Г., Мінченко С. Віктимологічні аспекти негативних соціальних явищ пов'язаних із злочинністю // Право України.-2006.- №5. - С.107-111
10. Ривман Д.В. Криминальная виктимология. – С.Пб.: ПИТЕР, 2002. – 304 с.

5.Рекомендовані індивідуальні завдання.

Мета самостійних робіт полягає у вивченні студентами більш глибоких питань, які розглядаються на семінарських заняттях.

Тематика самостійних робіт

Загальна частина

1. Історія виникнення науки кримінології.
2. Стародавні уявлення про злочинність та боротьбу з нею (Сократ, Арістотель, Платон).
3. Біопсихологічна теорія Чезаре Ломброзо.
4. Соціологічний напрямок в кримінології: ідеї та течії.
5. Основні погляди на причини злочинності представників класичної школи кримінології.
6. Основні напрями сучасної зарубіжної кримінології.
7. Історія кримінології в Україні.
8. Кримінологічні уявлення про злочинність.
9. Показники злочинності: їх види та значення.
10. Латентна злочинність, її види та методи виявлення.
11. Загальне поняття кримінологічної детермінації.
12. Причини та умови сучасної злочинності в Україні.
13. Біопсихологічні теорії причин злочинності.
14. Соціологічні теорії причин злочинності.
15. Поняття особистості злочинця в кримінології.
16. Кримінологічна структура особистості злочинця.
17. Механізм індивідуальної злочинної поведінки.
18. Роль жертви у механізмі злочинної поведінки.
19. Мотивація злочинної поведінки.
20. Завдання і значення кримінологічного прогнозування.
21. Завдання і значення кримінологічного планування.
22. Суб'єкти діяльності по попередженню злочинності.
23. Напрями діяльності по попередженню злочинності.

Особлива частина.

1. Корислива злочинність: поняття, види та попередження.
2. Кримінологічна характеристика крадіжок.
3. Кримінологічна характеристика шахрайства.
4. Кримінологічна характеристика хабарництва.
5. Злочинність неповнолітніх.
6. Рецидивна злочинність.
7. Кримінологічна характеристика насильницької злочинності проти життя і здоров'я особи.
8. Кримінологічна характеристика хуліганства.
9. Кримінологічна характеристика наркобізнесу.
10. Сексуальна злочинність.
11. Організована злочинність в Україні.
12. Кримінологічна характеристика тероризму.
13. Жіноча злочинність.
14. Пенітенціарна злочинність.
15. Злочинність військовослужбовців.
16. Фонові криміногенні явища.

6. Рекомендований перелік лабораторних робіт (комп'ютерних практикумів)

Не передбачено навчальним планом.

7. Рекомендована література

Нормативні акти

1. Закон України “Про запобігання корупції” від 14 жовтня 2014 р № 1700-VII
2. Закон України “Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей” в редакції від 26.10.2014 р.
3. Закон України «Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі» від 01.12.1994 р.
4. Закон України «Про захист суспільної моралі» від 20 листопада 2003 р. №1296-IV.

5. Закон України «Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів психотропних речовин і прекурсорів та зловживанню ними» від 15 лютого 1995 р.
6. Закон України «Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсо-ри» від 15 лютого 1995 р.
7. Закон України «Про організаційно-правові основи боротьби з організова-ною злочинністю» від 30 червня 1993 р.
8. Закон України «Про попередження насильства в сім'ї» від 14.11.2001 р.
9. Закон України «Про ратифікацію Конвенції Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності та протоколів, що її допов-нюють (Протоколу про попередження і припинення торгівлі людьми, особливо жінками і дітьми, і покарання за неї і Протоколу проти незаконного ввозу мігран-тів по суші, морю і повітрю) від 4 лютого 2004 року № 1433 - IV.
10. Закон України «Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону» від 22 червня 2000 року № 1835-III
11. Указ Президента України «Про Концепцію подолання корупції в Україні «На шляху до доброчесності» № 742 від 11 вересня 2006 року.
12. Указ Президента України № 456/ 99 “Про заходи щодо розвитку духовно-сті, захисту моралі та формування здорового способу життя громадян” від 27.04.1999 р.
13. Постанова Кабінету Міністрів України від 03 червня 2009 р. №589 «Про затвердження Порядку провадження діяльності, пов'язаної з обігом наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, та контролю за їх обігом».
14. Постанова Кабінету Міністрів України від 28 березня 2001 р. №299 «Про затвердження Порядку знищення наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, визнаних непридатними для подальшого використання або перероб-ки, а також відходів, що містять наркотичні засоби чи психотропні речовини».
15. Постанова Кабінету Міністрів України від 6 травня 2000 р. №770 «Про за-твердження переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів».

16. Постанова Кабінету Міністрів України від 7 лютого 2001 р. №106 «Про затвердження порядку провадження діяльності, пов'язаної з обігом наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів у лікувально-профілактичних закладах та установах».

17. Про Рекомендації парламентських слухань "Становище жінок в Україні: реалії та перспективи" Постанова Верховної Ради України від 29.06.2004 р.

18. Постанова Кабінету Міністрів України від 1 червня 2002 р. № 743 «Про порядок знищення рослин, що містять наркотичні засоби та психотропні речовини, а також відходів таких рослин»

19. Проект Закону України «Про профілактику злочинів»

20. Наказ МВС України від 18.08.2004 року № 962 «Про затвердження інструкції щодо діяльності ОВС у боротьбі з незаконним обігом наркотичних засобів, психотропних речовин їх аналогів та прекурсорів».

21. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 18 грудня 1997 року №356 «Про затвердження Порядку обігу наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів в державних і комунальних закладах охорони здоров'я України».

22. Наказ Міністерства охорони здоров'я України в редакції від 11 червня 2006 року №117 «Про порядок виписування рецептів та відпуску лікарських засобів і виробів медичного призначення з аптек».

Матеріали конференції

1. Бурбело О.А., Калашніков М.М. Детінізація економіки (організаційно-правові проблеми): Монографія/ МВС України. Луганський держ. ун-т внутр. справ ім.Е.О.Дідоренка. - Луганськ, 2008.- 191с.

2. Кравченко О.О. Контрабанда наркотичних засобів: Актуальні питання відповідальності //Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Боротьба з наркобізнесом: проблеми та шляхи їх вирішення». – Одеса: НДРВВ ОЮГ НУВС, 2002. – С. 102-107.

3. Чеханюк Л.В. Віктимна поведінка жінок у механізмі насильницького злочину // Правовий статус людини в умовах сучасного державотворення: Матеріали міжнародної науково-теоретичної інтернет-конференції. – Тернопіль, 2008. – С. 17-20;

4. Чеханюк Л.В. Віктимологічна профілактика злочинів, вчинених щодо жінок, як складова система протидії злочинності // Запобігання злочинам у сфері забезпечення національної безпеки України: Матеріали міжвідомчої науково-практичної конференції, 21 листопада 2008 р., м. Київ. – К.: Наук.- вид. відділу НА СБ України, 2008. – С. 404-408.

5. Чеханюк Л.В. Віктимологічна характеристика насильницьких злочинів, вчинених щодо жінок //Актуальні проблеми науки та юридичної практики очима молодих учених: Тези доп. наук-теорет. конф. / За ред. О.М. Джужі . – К.: Київський нац. ун-т внутр. справ, 2007. – С. 60-62;

6. Шелухін М.Л. Кримінологічна безпека на транспорті: організаційно-управлінське та оперативно-розшукове забезпечення: Монографія/ Донецький юрид. ін-т. Луганський держ. ун-т внутр. справ ім. Е.О. Дідоренка.- Донецьк: Вебер, 2008.- 365с.

Монографії

1. Быргэу М. М. Организация профилактики преступлений органами внутренних дел: концептуальные основы, практика, перспективы совершенствования (опыт Республики Молдова): Монография / МВД Украины. НУВД; Под общ. ред. А. М. Бандурки. - Харьков: Изд. НУВД, 2004. – 253 с.

2. Гуславський В. С. Співробітництво у правоохоронній сфері: Україна та Співдружність Незалежних Держав: Монографія / МВС України. НУВС; За ред. О. М. Бандурки. - Харків: НУВС, 2005. – 364 с.

3. Джужа О.М., Моїсеєв Є.М. Проблеми кримінальної віктимології (кримінологічний, психологічний та пенітенціарні аспекти): Монографія. – К.: НВТ “Правник”. – Нац. акад. внутр. справ України, 1998. – 84 с.

4. Колб О. Г. Установа виконання покарань, як суб'єкт профілактики злочинів: Монографія. – Луцьк: Вежа, 2006. – 462 с.
5. Кримінологічна характеристика злочинів проти життя та здоров'я особи, що вчиняються неповнолітніми: Монографія // Акад. прав. наук України. Ін-т вивчення проблем злочинності; В. В.Голіна, В. П.Ємельянов, С. Ю.Лукашевич та ін; За заг. ред. В. В.Голіної. - Харків: Кроссруд, 2007 р.- 153 с.
6. Лукашевич С. Ю. Попередження злочинності засуджених в місцях позбавлення волі: Монографія. – Харків: СПД Ф. О. Вапнярчук., 2006. – 103 с.
7. Меркулова В.О. Жінка як суб'єкт кримінальної відповідальності: Монографія. – Вид. 2-е. – Одеса: НДРВВ ОЮІ УВС, 2003. - 281с.
8. Організований наркобізнес (поняття, форми, підстави кримінальної відповідальності): Монографія // Ін-т вивчення проблем злочинності. Академія прав. наук України. За заг. ред. Ю.В. Бауліна, Л.В. Дорош. – Харків: «Право», 2005 р.- 255 с.
9. Чуніхіна Л.М. Первинний фінансовий моніторинг в банківській системі: кримінологічний аспект: Монографія. – Луганськ: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2006 – 160 с.

Автореферати

1. Блага А.Б. Кримінологічні особливості жіночої злочинності в Україні / Автореф. на здобуття наукового ступеня канд. юр. наук. – Харків, 2000.
2. Богатирьова О. І. Кримінально-виконавча інспекція як суб'єкт виконання покарань: автореф. дис. канд. юрид. наук: 12.00.08 / Київський національний ун-т внутрішніх справ. — К., 2009. — 20с.
3. Гайворонський Є. П. Контрабанда культурних цінностей: кримінологічна характеристика, детермінація та запобігання: автореф. дис. канд. юрид. наук: 12.00.08 / Національна юридична академія України ім. Ярослава Мудрого. — Х., 2009. — 19с.

4. Головій В. М. Механізми взаємодії влади та ЗМІ в контексті становлення громадянського суспільства в Україні: автореф. дис. канд. наук з держ. управління: 25.00.02 / Класичний приватний ун-т. — Запоріжжя, 2009. — 20с.
5. Долгий О. О. Організація діяльності податкової служби України з протидії податковим правопорушенням у сфері функціонування вуглевидобувних підприємств: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.07 / Національний ун-т Державної податкової служби України. — Ірпінь, 2009. — 19с.
6. Дубенко О. І. Адміністративно-правовий механізм забезпечення безпеки особи: автореф. дис. канд. юрид. наук: 12.00.07 / Національний ун-т Державної податкової служби України. — Ірпінь, 2009. — 18с.
7. Жук І. В. Примусові заходи медичного характеру та примусове лікування у кримінальному праві України: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.08 / Київський національний ун-т внутрішніх справ. — К., 2009. — 20с.
8. Ільницький М. С. Адміністративно-правове регулювання фінансового забезпечення та матеріально-технічного постачання органів внутрішніх справ України: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.07 / Національний ун-т Державної податкової служби України. — Ірпінь, 2009. — 19с.
9. Карташян С. Р. Постановление Европейского суда по правам человека и особенности их выполнения: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.06 / Академия гос. управления Республики Армения. — Ереван, 2009. — 24с.
10. Кириченко І. В. Запобігання злочинам у сфері обігу алкогольних напоїв та тютюнових виробів: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.08 / Київський національний ун-т внутрішніх справ. — К., 2009. — 20с.
11. Книга М. М. Примусові заходи медичного характеру як засіб попередження злочинності: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.08 / Дніпропетровський держ. ун-т внутрішніх справ. — Д., 2009. — 20с.
12. Колб О. Г. Профілактика правопорушень серед неповнолітніх у слідчих ізоляторах МВС України., автореф. дис.... канд. юрид. наук 12.00.08 / Національна академія внутрішніх справ України. . — К., 1997. — 23 с.

13. Кривенда В. Ю. *Форми і методи діяльності міліції громадської безпеки в сучасних умовах: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.07 / Київський національний ун-т внутрішніх справ. — К., 2009. — 18с.*
14. Ларченко М. О. *Кримінологічна характеристика особистості злочинця, винного у статевому злочині: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.08 / Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. — К., 2009. — 20с.*
15. Митрофанов І. І. *Кримінально-правові засоби впливу на наркозалежних осіб, які вчинили злочини: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.08 / Дніпропетровський держ. ун-т внутрішніх справ. — Д., 2009. — 20с.*
16. Панасюк Т. І. *Захист свідків та потерпілих у кримінальному процесі України: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.09 / Київський національний ун-т внутрішніх справ. — К., 2009. — 20с.*
17. Пашко А. О. *Особливості трансформації особистісних рис жінок в умовах позбавлення волі: автореф. дис... канд. психол. наук: 19.00.01 / Одеський національний ун-т ім. І.І.Мечникова. — О., 2009. — 19с.*
18. Полях А. М. *Криміналістична характеристика та основи розслідування контрабанди наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.09 / Національна юридична академія України ім. Ярослава Мудрого. — Х., 2009. — 20с.*
19. Расюк Е.В. *Кримінологічна характеристика та запобігання транснаціональному наркобізнесу в Україні // Автореф. дис. кандидата юридичних наук. Київ: 2005 р. — 20 с.*
20. Резніченко Г. С. *Особливості виконання і відбування покарання у виді позбавлення волі стосовно засуджених жінок: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.08 / Дніпропетровський держ. ун-т внутрішніх справ. — Д., 2009. — 19с.*
21. Рощина І. О. *Ефективність норм кримінального права України у запобіганні злочинам: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.08 / Академія адвокатури України. — К., 2009. — 20с.*
22. Сердюк О.О. *Наркотизм як соціальне явище: його тенденції та напрямки профілактики: Автореф. дис. ... канд. соц. наук. - Харків, 2003. - 20 с.*

23. Третьяк Е. В. Правоохоронні програми як форма державного управління (адміністративно- правове дослідження): автореф. дис... канд. екон. наук: 12.00.07 / Дніпропетровський держ. ун-т внутрішніх справ. — Д., 2009. — 20с.
24. Турута О. В. Забезпечення реальності прав і свобод громадян органами внутрішніх справ: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.01 / Харківський національний ун-т внутрішніх справ. — Х., 2009. — 20с.
25. Хожило І. І. Державна політика України у сфері профілактики ВІЛ-інфекції/СНІДу: механізми формування та реалізації: автореф. дис... д-ра наук з держ. управління: 25.00.02 / Донецький держ. ун-т управління. — Донецьк, 2009. — 36с.
26. Царюк С. В. Кримінально-виконавча характеристика засудених, які відбувають покарання у виправних колоніях максимального рівня безпеки: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.08 / Дніпропетровський держ. ун-т внутрішніх справ. — Д., 2009. — 20с.
27. Шулежко Т.А. Особливості карально-виховного впливу на неодноразово судимих до позбавлення волі жінок, які відбувають покарання у виправно-трудовах установах // Автореф. дис. канд. юрид. наук. — Київ, 1996. — 20 с.

Підручники та навчальні посібники

1. .Абельцев С. Н. Личность преступника и проблемы криминального насилия. — М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2000. — 208 с.
2. .Аванесов Г.А. Криминология и социальная профилактика. - М., 1980.
3. Александров Ю.В., Гель А.П., Семаков Г.С. Криминология: Курс лекцій.- К.: МАУП, 2002.-296 с.
4. Алексеев А.И., Сахаров А.Б. Причины преступлений и устранение их органами внутренних дел. - М., 1985.
5. Алексеев А.И., Солопанов Ю.В. Профилактика рецидива преступлений. - М., 1980.
6. Антонян Ю.М. Преступность среди женщин. М., 1992 с. 212.

7. Арсеньева М.И., Серебрякова В.А. Особенности формирования протиправного поведения женщин и некоторые аспекты его предупреждения. М., 1982.
8. Берекашвили Л.Ш., Кириллова И.А. Криминологическая характеристика женщин, совершивших преступления. – М., 1976 – 43с.
9. Блувштейн Ю.Д. Предупреждение преступлений. - Минск, 1980.
10. Блувштейн Ю.Д., Зырин М.И., Романов В.В. Профилактика преступлений. - Минск, 1986.
11. Боротьба з відмиванням коштів: правовий, організаційний та практичний аспекти/ Держ. комітет фінансового моніторингу України. Ін-т законодавства ВР України; С. Г. Гуржій, О. Л. Копиленко, Я. В. Янушевич, О. Ю. Фещенко, А. Т. Ковальчук; Ред. М. Я. Азарова.- К.: Парламентське вид-во, 2005. – 215 с.
12. Віктимологія / Східноюрід. нац. ун-т ім. В. Даля. - Луганськ, 2006. – 110 с.
13. Гаррисон М. Любовь, секс и СПИД. – Вильнюс – Москва, 1996.
14. Глушков Б.М., Метросян А.А. Алкоголизм у женщин. – Л., 1988.
15. Голина В.В. Попередження тяжких насильницьких злочинів проти життя й здоров'я особи. - Х., 1997.- 52с.
16. Голина В.В. Работа органов внутренних дел и прокуратуры по предупреждению преступности. Учебное пособие. – Харьков, 1981.
17. Голина В. В. Запобігання злочинності в Україні. - Х.: Нац. Юрид. акад., 2007. - 107 с.
18. Голоднюк М.Н. Проблемы социального и биологического в женской преступности. М., 1982.
19. Голоднюк М.Н., Зубкова В.И. Предупреждение преступности. - М., 1990.
20. Горщаков А.А., Дидоренко Е.А., Иванов В.М., Розовский Б.Г. Теневая экономика: опыт криминологического исследования. – Луганск, 1997. – с.29.
21. Гуров А. И. Предупреждение организованной преступности // Пути совершенствования мер по предупреждению преступлений. М. - 1988.

22. Джужа О. М., Василевич В. В., Кулакова Н. В. та ін. Організована злочинність в Україні та країнах Європи: Посібник / За заг. ред. проф. О. М. Джужі. – К.: Київ. нац. ун-т внутр. справ, 2007. – 248 с.
23. Джужа О.М., Моїсеєв Є.М. Проблема потерпілого від злочину (кримінологічний та психологічний аспект): Навч. посіб. – К.: Укр. акад. внутр. справ, 1994. – 51 с.
24. Джужа О.М., Моїсеєв Є.М., Третякова Т.А. Стислий словник кримінологічних термінів: Навч. посібник/ За заг. ред. О.М. Джужі. – К., 2000.
25. Загально-соціальна і спеціальна профілактика наркоманії та ВІЛ/СНІДу: Навчально-методичний посібник/ О.М. Джужа, О.Ф. Гіда, Г.І. Піщенко, С.М. Корецький; За заг. ред. О.М. Джужі. – К.: НАВСУ, 2004. – 80 с.
26. Закалюк А.П. Громадський вплив і попередження правопорушень. Курс лекцій. – Одеса, 1997.
27. Закалюк А.П. Курс сучасної української кримінології: теорія і практика: У 3 кн. – К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2007. Кн. 1: Теоретичні засади та історія української кримінологічної науки. – 424 с.
28. Зелинский А.Ф. Криминальная мотивация хищений и иной корыстной деятельности. - К., 1990.
29. Зелинский А.Ф. Криминология. – Харьков, 2000.
30. Знаменский А.Ф. Рецидив преступлений и личность рецидивиста. - Волгоград, 1980.
31. Игошев К.Е., Шмаров И.В. Социальные аспекты предупреждения правонарушений. - М., 1980.
32. Ильницкий А.Е., Балина С.Н. Криминологические аспекты приватизации // Преступность в Украине. - 1994.
33. Иванов Ю.Ф., Джужа О.М. Криминологія: Навч. посіб./ КНУВС.- Вид. 2-ге, доп. та перероб.- К.: Паливода А.В., 2008.- 288с.
34. Колб О. Г., Барчук А. Б., Кулічук М. М. Запобігання злочинності у місцях позбавлення волі: Методичні рекомендації. – Луцьк, 2000.

35. Корупція в Україні: 2004 рік (погляд з 2008 року)/ Ін-т прикладних гуманітарних досліджень; За ред. М.В. Буроменський, О.В. Сердюк.- Харків, 2008.- 223с
36. Кривошекова Н.В. О криминологическом понятии "насильственной преступности" // Методологические вопросы криминологических исследований. - М., 1983.
37. Криминология. Учебник для юридических вузов. / Под общей редакцией доктора юридических наук, профессора А.И. Долговой. - М.: Издательская группа НОРМА - ИНФРА - М, 1999. - 784 с.
38. Криминология: Учебник. / Под редакцией акад. В.Н. Кудрявцева, проф. В.Е. Эминова. – 4-е изд. перераб. и доп. – М.: Юристъ, 2006. – 678 с.
39. Кримінальна субкультура як фактор злочинності: Криминологічні дослідження. Вип. 2/ Луган. гуманіт. центр. ЛДУВС ім. Е.О.Дідоренка.- Луганськ: РВВ ЛДУВС, 2008.- 197с
40. Кримінально-виконавче законодавство України (збірник нормативних актів). – Харків, 2006.
41. Криминологічна віктимологія: навчальний посібник / За заг. ред. О. М.Джужи – Київ: Атіка, 2006. – 352 с.
42. Криминологія і профілактика злочинів: Курс лекцій. Загальна частина /Александров Ю.В., Гаврилишин А.П., Джужа О.М., Лихолоб В.Г. та ін. – Київ: Українська академія внутрішніх справ, 1996. – 174 с.
43. Криминологія. Альбом схем. Загальна та Особлива частини: Навчальний посібник. / Джужа О.М., Моїсеєв Є.М., Василевич В.В. /Під заг. ред. Джужи О.М. – К.: НАВСУ, 2000. – 94 с.
44. Криминологія. Особлива частина: Навч. посіб. для студентів юрид. спеціальностей вищих закладів освіти / І.М. Даньшин, В.В. Голіна, О.Г. Кальман; За ред. І.М. Даньшина. – Х., 1999.
45. Криминологія. Спеціалізований курс лекцій зі схемами (Загальна та Особлива частини): Навчальний посібник. / За заг. ред. О.М. Джужи О.М. – К.: Атіка, 2001. – 368 с.

46. Кримінологія: Навчальна програма. / Уклад.: О.М. Джужа, В.М. Гринчак, В.В. Василевич. – К: Національна академія внутрішніх справ України, 2001. – 72 с.
47. Кримінологія: Навчально-методичний посібник/ МВС України. КНУВС; За заг. ред. О.М.Джужа.- Київ, 2008.- 315с.
48. Кримінологія: Підручник для студентів вищих нав.закладів / О.М. Джужа, Я.Ю. Кондратєв, О.Г. Кулик, П.П. Михайленко та ін.; За заг.ред. О.М. Джужа.-К.: Юрінком Інтер, 2002.-416 с.
49. Курганов С.И. Основы криминологии. - М., 1998.
50. Курс кримінології. Загальна частина. Підручник: У 2 кн. /О.М.Джужа, П.П. Михайленко, О.Г. Кулик та ін.; За заг. ред. Джужа О.М. – К.: Юрінком-Інтер, 2001. – 352 с.
51. Курс Кримінології. Особлива частина. Підручник: У 2 кн. /М.В. Корнієнко, Б.В. Романюк, І.М. Мельник та ін.; За заг. ред. Джужа О.М. – К.: Юрінком-Інтер, 2001. – 480 с.
52. Лазуренко В.І., Садчиков Д.В. Шляхи відмивання брудних коштів: Практикум для слідчих, прокурорів-криміналістів та суддів/ МВС України. Донецький юрид. ін-т. Лугаенського держ. уцн-та внутр. справ ім. Е.О. Дідоренка. Апеляційний суд Донецької обл.- Донецк: Норд-Пресс, 2008.- 251с.
53. Литвак О. Злочинність її причини та профілактика. – К., 1997
54. Ломброзо Ч. Жінщина преступница и проститутка. - Минск, 1998.
55. Ломброзо Ч., Гарофало Г. Жінщина преступница и проститутка. – М., 1994.
56. Лопушанский Ф.А. Следственная профилактика преступлений. - К., 1989.
57. Медицький І.Б. Запобігання злочинності: навч. посіб. для студ. ВНЗ/ МОН України. Львівський нац. ун-т внутр. справ. Прикарпатський юрид. ун-т.- Івано-Франківськ: Віктор Дяків, 2008.- 219с.
58. Меркулова В.О. Правові та психологічні проблеми відповідальності жінок-злочинниць: Посібник. – К.:нац.акад.внутр. справ Укр., 2001. -108с.

59. Миньковський Г.М. Поняття и система мер предупреждения преступности в среде молодежи. - М., 1971;
60. Михайлов О.Є. Причины наркотизму і його попередження: Навчальний посібник.- Ужгород: Закарпаття, Б.р.- 34с.
61. Мірошніченко С.С. Діяльність прокуратури з попередження організованої злочинності: Монографія.- Київ: Ін-Юре, 2008.- 211с.
62. Навчальний посібник Загально-соціальна та спеціальна профілактика ВІЛ/СНІДу: навч.-метод. посібник / О.Ф. Гіда, О.М. Джужа, С.М. Корецький, Г.І. Піщенко; Заг. ред. О.М. Джужи.-К.: Національна академія внутрішніх справ України, 2004.-80 с.
63. Наркозлочинність: кримінологічна характеристика та запобігання: науково-практичний посібник // Мін-во освіти і науки України; Авт.: А. А. Бова, В.І. Женунтій, А.П. Закалюк, О.Г. Кулик, П.П. Михайленко, А.П. Науменко; За ред. А.П. Закалюка. – Київ Юрінком Інтер, 2006 р. – 294 с.
64. Насильственная преступность. // Под редакцией Кудрявцева В.Н., Наумова А.В. - М., 1997.
65. Нормативно-правове регулювання діяльності органів внутрішніх справ щодо попередження злочинів/ МВС України. Держ. НДІ. Луганський держ. ун-т внутр. справ ім. Е.О.Дідоренка; За заг. ред. О.Н.Ярмиша.- Луганськ: РВВ ЛДУВС, 2008.- 197с.
66. Організована злочинність в Україні та країнах Європи: Посібник // МВС України. КНУВС; О. М. Джужа, В. В. Василевич, Н. В. Кулакова. - К.: 2007 р.- 247 с.
67. Оцінка криміногенної ситуації в Україні у 2000 році/ Наук.-досл. ін-т проблем боротьби зі злочинністю НАВСУ.- Київ, 39с.
68. Прохорова М.Л. Наркотизм: уголовно-правовое и криминологическое исследование. – СПб.: Издательство «Юридический центр Пресс», 2002. – 287 с.
69. Серябрякова В.А. Преступность среди женщин как объект криминологического изучения. М., 1975.

70. Стислий словник кримінологічних термінів: Навчальний посібник. / Джу-жа О.М., Моїсеєв Є.М., Третякова Т.А. / Під заг. ред. Джужи О.М. – К.: НАВСУ, 2000. – 55 с.

71. Стрельцов Е.Л. Экономическая преступность в Украине. Курс лекций. – Одесса, 1997. – 572 с.

72. Тирский В.В. и др. Предупреждение рецидива преступлений. - Томск, 1990

73. Титушкина Е.Ю., Шугаев А.А. Сборник упражнений и задач по кримино-логии/ Акад. управл. МВД России. Каф-ра угол.-прав. дисциплин и организации профилактики преступлений.- Москва, 2008.- 64с.

74. Умисні вбивства. Профілактика та розкриття: Практичний посібник / О. П. Снігерьев, В. В. Матвійчук, Д. Й. Никифорчук.- К.: КНТ, 2005. – 99 с.

Наукові статті:

1. Акимова Н. В. Виктимологические аспекты преступлений, совершаемых в отношении сотрудников органов внутренних дел // Российский следователь. - 2006. - № 1. - С. 32-36.

2. Аменов С.Б. Предупреждение насильственной преступности: достижения, проблемы // Вопросы борьбы с преступностью. – М., 1988. - № 47.

3. Балашов І. Детермінанти злочинів у сфері підприємництва. // Право Украї-ни. – К.,2008. – № 4 – С. 45-51.

4. Белек О.С., Несільський В.В. Профілактична робота міліції у боротьбі з ал-коголізмом // Науковий вісник Київського національного університету внутрішніх справ. – 2006. - № 1.- С. 258-262.

5. Білецький В. Фіктивне підприємництво і економічна злочинність // Право України, 1997. - № 5. – С.34-37.

6. Блага А.Б. Про жіночу злочинність // Право України. - 1999. - № 9. - С. 88-89.

7. Бондарева М. Місце нотаріату у механізмі боротьби з процесами «тінізації» економіки. // Право України.-2007.-№3.-С.55-60.

8. Бондарєва М. Місце нотаріату в механізмі боротьби з процесами «тінізації» економіки // Право України. – Київ, 2007. – № 3. – С.55-60.
9. Бояров В. И. Убийства, совершенные в процессе противостояния организованных преступных группировок. - Харьков, 1998.
10. Будз В. Визначення поняття особистості жінки-рецидивістки: деякі проблеми // Право України.-2006.-№10.-С.100-104.
11. Василевич В., Расюк Е. Конвенційний механізм протидії транснаціональному незаконному обігу наркотиків // Підприємництво, господарство і право. – 2004. - № 11. – С.148-152.
12. Васильчик В.І., Заблоцька О.Ю. Проблеми оперативно-розшукової профілактики злочинів у бюджетній системі України.// Науковий вісник Київського національного університету внутрішніх справ. – 2006. - № 4.- С.144-152.
13. Васильчик В.І., Тесленко В.І. Протидія тінізації економіки оперативними підрозділами ДСБЕЗ МВС України. // Науковий вісник Київського національного університету внутрішніх справ. – 2008. - № 3.- С.159-166.
14. Волобуєв А. Протидія легалізації майна, здабутого злочинним шляхом // Вісник прокуратури. – 2003. - № 1. –С. 53-56.
15. Волох О.К. Попередження правопорушень, пов'язаних з незаконним обігом наркотичних засобів і психотропних речовин в Україні.// Науковий вісник Київського національного університету внутрішніх справ – К.,2008. - № 5 – С.137-143.
16. Гаухман Л.Д. Проблемы уголовно-правовой борьбы с насильственными преступлениями в СССР. - Саратов, 1981.
17. Гвоздецький В. Нормативно-правова база щодо протидії корупції в Україні: напрями удосконалення // Право України. - 2007. -№ 2.-С. 105-108.
18. Голобородько И.М., Квашиш В.Е., Кириллова И.А. Особенности исправления и перевоспитание женщин, осужденных к лишению свободы. – М., 1971. – С. 16.
19. Данилюк С. Е. Борьба с организованной преступностью: опыт международного сотрудничества. // Вопросы криминологии, криминалистики и судебной экспертизы. 1997, № 12.

20. Данилюк С. Е. Проблемы противодействия организованной преступности в новых социально-экономических условиях. // Вопросы криминологии, криминалистики и судебной экспертизы. 1998, № 13.

21. Даньшин И.М. Преступность в сфере экономики: некоторые уголовно-правовые и криминологические вопросы // Актуальные проблемы формирования правового государства. – Х., 1990. – с. 237.

22. Даньшин И.Н., Голина В.В., Зелинский А.Ф. и др. Предупреждение хищений государственного и общественного имущества. – Х., 1988. С. 43.

23. Денисова Т. Запобігання злочинам, як одна з пріоритетних функцій кримінального покарання. // Право України. – К., 2009.- № 7. – С. 66 – 72.

24. Джужа О.М., Василевич В.В. Взаємодія правоохоронних органів України у сфері протидії торгівлі людьми. // Науковий вісник Київського національного університету внутрішніх справ. – 2008. - № 5.- С. 102-108.

25. Джужа О.М., Піщенко Г.І. Соціальні аспекти та керівні принципи державної політики у сфері боротьби з епідемією ВІЛ/СНІДу в Україні // Право України. – 2004. – №5. – С. 67-70.

26. Дюков В.В. Гримасы рынка «свободной любви» // Проституция и преступность. – М., 1991.

27. Єжесєв М., Невмержицький П. Шляхи вдосконалення механізму взаємодії правоохоронних органів у боротьбі з транснаціональною злочинністю в економічній сфері // Вісник Національної академії державного управління при Президенті України.-2004.-№2.-С.225.

28. Жалинский А.Э. Насильственная преступность и уголовная политика // Сов. гос-во и право. - 1991. - № 4.

29. Жалинский А.Э., Костицкий М.В. Эффективность профилактики преступлений и криминологическая информация. – Львов, 1980.

30. Жукова Т.В. Преступность и наркомания среди несовершеннолетних как внутренняя угроза национальной безопасности Российской Федерации // Российский следователь.- 2006.- №4.- С.34-35.

31. Жулев Ю. В. Характеристика преступлений несовершеннолетних женского пола, отбывающих наказание в ВК // Преступность и дети: Сб. тезисов. М., 1999. С. 22.

32. Задорожный В. И. Проблемы совершенствования организационного и правового обеспечения виктимологической профилактики преступлений // Российский следователь. - 2006. - № 3. - С. 34-38.

33. Закалюк А., Фомкіна О. Запобігання корупції та іншій не добросовісності у судочинстві як кримінологічна проблема. // Право України. – К., 2008. - № 5 – С. 61 - 67

34. Золотова О.І. Мотивація в механізмі вчинення вбивства з корисливих мотивів. // Науковий вісник Київського національного університету внутрішніх справ. - 2008. - №2 – С.159-166.

35. Іванов Ю.Ф. Поняття «віктимність» та її значення у кримінології. / Науковий вісник Київського національного університету внутрішніх справ. - 2008. - №2 – С.124-132.

36. Івершенко Л.А. Забезпечення органами внутрішніх справ конституційного права людини та громадянина приватну власність. // Науковий вісник Київського національного університету внутрішніх справ. - 2008. - № 5. – С.168-172.

37. Івершенко Л.А. Суб'єкти попередження злочинів проти приватної власності // Науковий вісник Київського національного університету внутрішніх справ - 2008. - № 6. – С.151-158.

38. Ігнатов О. Мотивація насильницьких злочинів, що вчиняються працівниками органів внутрішніх справ. // Право України. - 2008. - № 4 – С.45-49.

39. Кальман О.Г. Збитки від економічних злочинів і проблема їх обліку // Правова держава Україна: проблеми, перспективи розвитку. – Х., 1995. – С.280-281.

40. Кириченко І. Контрабанда алкогольних напоїв і тютюнових виробів в Україні: кримінологічний аспект // Право України. - 2006. - №2. - С.78-82.

41. Ключев О. Загальнотеоретичний аналіз видів профілактичної діяльності на місцевому рівні // Право і безпека. - 2004. - № 3. - С. 58.

42.Клюєв О. Розмежування запобіжної і профілактичної діяльності органів внутрішніх справ // Право України. - К., 2005. - № 3. - С. 98-101.

43.Коноваленко О. О. Особа злочинця корисливо-насильницької спрямованості: кримінологічна характеристика і типологія // Право України. – 2006. – № 4 – с. 75-77

44.Коноваленко О. Рівень і тенденції корисливо-насильницьких злочинів проти приватної власності // Право України.-2007.-№2.-С.78-82.

45.Користін О. Сутність легалізації (відмивання) доходів, отриманих злочинним шляхом.// Право України.-2007.-№5.-С.60-64.

46.Користін О.Є., Тесленко В.І. Соціально-правові аспекти феномена «відмивання коштів» // Науковий вісник Київського національного університету внутрішніх справ – 2008. - №1 – С.120-127.

47.Кравченко О.О. Контрабанда наркотичних засобів: актуальні питання відповідальності // Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції “Боротьба з наркобізнесом: проблеми та шляхи їх вирішення”. – Одеса: НДРВВ ОЮГ НУВС, 2002. – С. 102-107.

48.Левченко Ю.О. Кримінально-правова характеристика злочинів, що пов’язані з транспортуванням нафто - , газо продуктів. // Науковий вісник Київського національного університету внутрішніх справ – 2008. - №3 – С.140-146.

49.Легецький М.П. Кримінальна міліція як суб’єкт профілактики правопорушень, пов’язаних з обігом наркотиків серед неповнолітніх // Українська академія внутрішніх справ /НАВСУ. – Київ, 2007. – № 4. – С.143-151.

50.Лозовицкая Г. П. О некоторых криминологических и уголовно-правовых проблемах борьбы с посягательствами, совершенными в составе организованных групп и преступных сообществ, на участников правосудия // Российский следователь. - 2006. - № 2. - С. 36-40.

51.Микитчик А. Основні напрями запобігання шахрайству з нерухомістю.// Право України.-2007.-№4.-С.57-60.

52.Мороз Л. Кримінологічна характеристика особливості гвалтівника неповнолітніх // Право України.- 2008.- № 5 – С.67-71.

- 53.Музыка А.А. Відповідальність за злочини у сфері обігу наркотичних засобів. – К.: Логос, 1998. – 324 с.
- 54.Неживець О.М. Соціально-правові проблеми праці засуджених та їх працевлаштування після звільнення з місць позбавлення волі.// Науковий вісник Київського національного університету внутрішніх справ. – 2006. - № 6.- С. 44-50.
- 55.Никитин Н. В. Проблемы социально-трудовой реабилитации // Российский следователь. - 2006. - № 4. - С. 39-42.
- 56.Нікітенко С.В. Попередження жіночої злочинності: загально-соціальні заходи. / Вісник Луганської Академії внутрішніх справ/ Луганськ, 2003. – Вип.4
- 57.Нікітін Ю. Кримінологічно-концептуальна модель запобігання злочинності в сучасному українському суспільстві // Юрид. Україна, - 2008. - № 9. - С. 95-99.
- 58.Ніколенко Д. О. Культура професійного спілкування із засудженими // Проблеми пенітенціарної теорії і практики. – К.: Бюлетень Київського інституту внутрішніх справ, 1997, - № 2. – С. 57-61.
- 59.Овчинский В. С., Эминов В. Е., Яблоков Н. П. Основы борьбы с организованной преступностью. М., 1996.
- 60.Организация работы по профилактике самоубийств в органах внутренних дел: метод. рекомендации для рук. подразделений ОВД/ МВД РФ. Главное упр. кадров. - Москва, 2001. – 23 с.
- 61.Павлік О. Співвідношення понять «потерпілий від злочину» та «жертва злочину» // Юрид. Україна .- С. 118-125.
- 62.Пирожков В. Ф. Законы преступного мира молодёжи. Криминальная субкультура. – Тверь, 2004. – 165 с.
- 63.Піщенко Г., Мінченко С. Віктимологічні аспекти негативних соціальних явищ пов'язаних із злочинністю // Право України. - 2006. - № 5. - С. 107-111
- 64.Піщенко Г., Тущенко О. Соціокультурні та геополітичні чинники поширення наркоманії та ВІЛ/СНІДу в Україні // Право України.-К.,2005.-№2.-С.73-77.
- 65.Побегайло Э.Ф. Насильственная преступность: современные тенденции и перспективы борьбы // Сов. гос-во и право. - 1988. - № 9.

66.Победа Н.О., Подшивалкіна В.І., Яценко А.М., Кімова Л.С. Жіноча молодіжна злочинність: соціальні проблеми / Одеський інститут внутрішніх справ/ Одеса, 1998.

67.Погорецький М.А. Організована злочинність в Україні: тенденції розвитку та заходи протидії // Боротьба з організованою злочинністю і корупцією.-К., 2007. - №16. - С. 99-111.

68.Пономаренко Ю.Г. Кримінологічна характеристика злочинності у сфері незаконного наркообігу // Вісник Національного університету внутрішніх справ. – 2003. – Вип. 23. – С. 35-40.

69.Пономаренко Ю.Г. Типологія злочинців у сфері незаконного наркообігу // Право і безпека. – 2003. – Вип. 4. – С. 153-156.

70.Попередження незаконного обігу наркотичних засобів серед неповнолітніх: Посібник // МВС України. НАВСУ. Управління кримінальної міліції у справах неповнолітніх МВС України. – Київ: 2005 р. – 311 с.

71.Попов В.И. Особо опасный рецидив: криминологический и уголовно-правовой аспекты. Учебное пособие. - М., 1996.

72.Попович Д. Списанные наркотики // Киевские ведомости, 2003. - № 149. (2954). – 15 июля. – С. 4.

73.Раєцька Л.В. Профілактика наркоманії в Україні // Науковий вісник Київського національного внутрішніх справ – К., 2008. - № 6 – С. 101- 108.

74.Расюк Е. Контроль за виконанням програм, спрямованих на запобігання вживанню наркотиків // Право України. – 2003. - № 11. – С. 94-97.

75.Расюк Е. Кримінологічна характеристика лідера організованої групи, злочинна діяльність якої пов'язана з наркобізнесом // Право і суспільство. – 2006. - № 1. – С.87-93.

76.Расюк Е. Протидія відмиванню грошових коштів отриманих від злочинної діяльності у сфері обігу наркотичних засобів транснаціональними організованими групами // Право України. – 2004. - № 4. – С. 87-90.

77.Ривман Д. В. Криминальная виктимология. – С.Пб.: ПИТЕР, 2002. – 304 с.

78.Руденко О.О. Кримінально-правова кваліфікація дій осіб, які займаються незаконною господарською діяльністю.// Науковий вісник Київського національного університету внутрішніх справ – 2008. - №3 – С.155-162.

79.Савчук Л. О. Формування адаптивних можливостей у вихованців ВТК, які звільняються з місць позбавлення волі // Соціальна реабілітація неповнолітніх, які повернулися з місць позбавлення волі у соціальних службах для молоді. – К., 1995. – С. 27.

80.Семенов В. М. Об общесоциальных мерах по предупреждению краж // Российский следователь. - 2006. - № 1. - С. 43-46.

81.Серебрякова В.А., Зырянов В.Н. Корыстные преступления, совершаемые женщинами. – М., 1990.

82.Скалозуб Л.П., Василичук В.І. Запобігання злочинам у сфері вільної торгівлі.// Науковий вісник Київського національного університету внутрішніх справ – 2008. - №5 – С.102-108.

83.Скалозуб Л.П., Василичук В.І. Шляхи усунення причин та умов, що сприяють незаконному відшкодуванню з бюджету податку на додану вартість.// Науковий вісник Київського національного університету внутрішніх справ – 2008. - №1 – С.111-119.

84.Социальная психология. Краткий очерк. – М., 1975. – С. 25.;

85.Соцький Ю. Організаційно-правові засади суспільно корисної праці осіб, засуджених до позбавлення волі. // Право України.-2007.-№4.-С.133-136.

86.Сухоребрий І.І. Корупційні злочини та легалізація (відмивання) доходів одержаних злочинним шляхом // Науковий вісник Київського національного університету внутрішніх справ. – 2008. - № 6.- С. 129-137.

87.Тамаев Р. Борьба с экстремизмом: необходимо международное сотрудничество // Законность. – 2007. – № 6. – С.57-61.

88.Тичина Д. Соціально-економічний аналіз корисливої злочинності // Науковий вісник Київського національного університету внутрішніх справ - 2008. - № 3. – С.147-154.

89. Тузов А., Тузов Д. Глибинні детермінанти маніакальних злочинів.// Право України.- 2008.- №1 – С.96-101.
90. Туляков В.А. Виктимология: социальные и виктимологические проблемы. – О., 2000. – С. 10.
91. Ходимчук О. Кримінологічна характеристика жіночої злочинності.// Право України – 2003.- №7.
92. Чернявський С.С. Актуальні проблеми обґрунтованого порушення кримінальної справи про шахрайство з фінансовими ресурсами.// Науковий вісник Київського національного університету внутрішніх справ - 2008. - № 4. – С.64-77.
93. Чернявський С.С. Легалізація (відмивання) доходів у механізмі економічного шахрайства // Науковий вісник Київського національного університету внутрішніх справ – 2008. - №3 – С.113-123.
94. Чернявський С.С. Сучасні тенденції криміналізації фінансового сектору економіки України.// Науковий вісник Київського національного університету внутрішніх справ – 2008. - №1 – С.99-101.
95. Чеханюк Л.В. Віктимологічна характеристика осіб похилого віку як жертв злочинів // Підприємництво, господарство і право. –К., 2008. - № 8 – С. 127-130.
96. Чеханюк Л.В. Торгівля жінками: сучасний стан та шляхи подолання // Право і суспільство. – 2008. - № 1 – С. 39 - 43.
97. Чуфаровский Ю.В. Криминология в вопросах и ответах: учеб. Пособие.-М.: ТК Велби, Изд-во Проспект, 2007.-144 с.
98. Шиян В. Д., Левченко Ю. О. Проблеми боротьби з організованою злочинністю у паливно-енергетичному комплексі.// Науковий вісник Київського національного університету внутрішніх справ. – 2006. - № 1.- С. 167-178.
99. Яковлев А.М. Индивидуальная профилактика преступного поведения. - Горький, 1977.
100. Яцишин М.М. Соціально-правова природа злочинності та кримінальних покарань.// Науковий вісник Київського національного університету внутрішніх справ – К., 2008 - № 5 – С. 144 – 151.

7. Засоби діагностики успішності навчання.

Засобами діагностики успішності навчання є

1. залікові білети
2. контрольні роботи та тести

Їх метою є перевірка засвоєння студентами вивченого матеріалу.

8. Методичні рекомендації.

При складанні робочої програми для заочної форми навчання має бути враховано те, що на лекції і семінарські заняття для студентів заочної форми навчання відведено значно менше навчального часу, порівняно з денною формою навчання. Тому, плануючи тематику лекцій і семінарських занять, доцільно орієнтуватись на висвітлення фундаментальних, базових питань навчального матеріалу (зокрема, поняття кримінології, її зв'язок та розмежування з іншими науками кримінально-правового циклу, поняття та показники злочинності тощо). На семінарські заняття доцільно також виносити проблемні, дискусійні питання, розуміння і засвоєння яких може викликати певні труднощі у студентів (зокрема, причини та умови злочинності, особливості сучасної злочинності в Україні тощо).